

Stories From the Gemara

By Rabbi Dovid Flagler

Grade Level: 5-8

Description:

This selection of stories from the Gemara teaches about different middos tovos while at the same time helps the students build their vocabulary. There are translation charts of the stories, questions and variations of the stories in Hebrew and English.

Goals/Objectives:

Students will internalize the lessons from the stories while translating and reviewing new vocabulary words.

Instructions:

1. Teach the story from the Gemara inside if desired.
2. Have the students follow along with the sheets and fill in the translations where required.
3. Have students answer the review questions at the end of each story.
4. The students should say over the stories for their parents and the parents should sign.

גמרות
מאמרי חז"ל
מעשים

Introduction

שלום ורב ברכה,

It is well known that one of the best ways to build a child's vocabulary in any language is to have the child read. This will help build vocabulary.

It has been pointed out in various workbooks the great need for children to build vocabulary in order to be מצליח.

The selection of stories in this workbook helps to teach children מדות טובות. In addition it's purpose is to help children build vocabulary.

ככב/ז רב,

האחבר

גמרא-שבת

דף ל"ג, עמוד ב'

Page #1

Line 23, 6th Word

He opened	(1) פתח
ר' יהודה	(2) ר' יהודה
And said	(3) ואמר
How	(4) כמה
Nice	(5) נעים
Their acts	(6) מעשיהו
Of this nation	(7) של אומה זו
They made	(8) תקנו
Markets	(9) שווקים
They made	(10) תקנו
Bridges	(11) גשרים
They made	(12) תקנו
Bath houses	(13) מרחצות
ר' יוסי	(14) ר' יוסי
Was quiet	(15) שתק
He spoke	(16) נענה
ר' שמעון בר יוחאי	(17) רב שמעון בר יוחאי
And said	(18) ואמר
All that they made	(19) כל מה שתקנו
They did not make	(20) לא תקנו
Only	(21) אלא
The needs	(22) לצורך
Their own	(23) עצמו

גמרא- שבת

דף ל"ג , עמוד ב'

Page #2

He went	(1) הלך
יהודה בן גרים	(2) ר' יהודה בן גרים
And told	(3) וסיפר
Their words	(4) דבריהם
And it was heard	(5) ונשמע
By the kingdom	(6) למלכות
They said	(7) אמרו
that uplifted (the Romans) יהודה	(8) יהודה שעילה
Should be uplifted	(9) יתעלה
who was quiet יוסי	(10) יוסי ששתק
Should be exiled to ציפורי	(11) יגלה לציפורי
שמעון	(12) שמעון
Who disgraded	(13) שגינה
Should be killed	(14) יהרג

גמרא-שבת

דף ל"ג, עמוד ב'

Page #3

He went	(1) אזל
He	(2) הוא
And his son	(3) ובריה
They hid	(4) טשו
In the בית מדרש	(5) בי מדרשא
Every day	(6) כל יומא
They	(7) הוה
Would bring	(8) מיית'
To them	(9) להו
Their house	(10) דביתהו
Bread	(11) ריפתא
A pitcher	(12) וכוזא
Of water	(13) דמיא
	(14) וכרכ'
When he became strong	(15) כי תקיף
The גזירא	(16) גזירתא
He said to him	(17) א"ל
To his son	(18) לבריה
Their minds are light	(19) דעתן קלה
On them	(20) עליהן
Maybe	(21) דילמא
They'll pain her	(22) מצערי ליה
And she'll reveal	(23) ומגליא
To them	(24) לן

גמרא-שבת**דף ל"ג, עמוד ב'****Page #4**

They went	(1) אזלו
They hid	(2) טשו
In a cave	(3) במערתא
It happened	(4) אירחיש
A miracle	(5) ניסא
It grew	(6) איברי
For them	(7) להו
Carob tree	(8) חרובא
And a spring	(9) ועינא
Of water	(10) דמיא
And they	(11) והוום
Took off	(12) משלח'
Their clothing	(13) מנייהו
And they	(14) והו
Sat	(15) יתבי
Until	(16) עד
Their necks	(17) צווארייהו
In sand	(18) בחלא
The whole	(19) כולי יומא
They learned	(20) גרסי
In the time	(21) בעדן
Of prayer	(22) צלויי
They wore	(23) לבשי
Their cloths	(24) מיכסי

שם: _____

גמרא-שבת

דף ל"ג, עמוד ב'

Page #1

Line 23, 6th Word

	(1) פתח
	(2) ר' יהודה
	(3) ואמר
	(4) כמה
	(5) נעים
	(6) מעשיהו
	(7) של אומה זו
	(8) תקנו
	(9) שווקים
	(10) תקנו
	(11) גשרים
	(12) תקנו
	(13) מרחצות
	(14) ר' יוסי
	(15) שתק
	(16) נענה
	(17) רב שמעון בר יוחאי
	(18) ואמר
	(19) כל מה שתקנו
	(20) לא תקנו
	(21) אלא
	(22) לצורך
	(23) עצמו

שם: _____

גמרא-שבת

דף ל"ג, עמוד ב'

Page #2

	(1) הלך
	(2) ר' יהודה בן גרים
	(3) וסיפר
	(4) דבריהם
	(5) ונשמע
	(6) למלכות
	(7) אמרו
	(8) יהודה שעילה
	(9) יתעלה
	(10) יוסי ששתק
	(11) יגלה לציפורי
	(12) שמעון
	(13) שגינה
	(14) יהרג

גמרא-שבת

דף ל"ג , עמוד ב'

Page #3

	(1) אזל
	(2) הוא
	(3) ובריה
	(4) טשו
	(5) בי מדרשא
	(6) כל יומא
	(7) הוה
	(8) מיית'
	(9) להו
	(10) דביתהו
	(11) ריפתא
	(12) וכוזא
	(13) דמיא
	(14) וכרכ'
	(15) כי תקיף
	(16) גזירתא
	(17) א"ל
	(18) לבריה
	(19) דעתן קלה
	(20) עליהן
	(21) דילמא
	(22) מצערי ליה
	(23) ומגליא
	(24) לן

גמרא-שבת

דף ל"ג, עמוד ב'

Page #4

	(1) אלו
	(2) טשו
	(3) במערתא
	(4) אירחיש
	(5) ניסא
	(6) איברי
	(7) להו
	(8) חרובא
	(9) ועינא
	(10) דמיא
	(11) והוום
	(12) משלח'
	(13) מנייהו
	(14) והו
	(15) יתבי
	(16) עד
	(17) צווארייהו
	(18) בחלא
	(19) כולי יומא
	(20) גרסי
	(21) בעדן
	(22) צלויי
	(23) לבשי
	(24) מיכסי

גמרא- שבת

דף ל"ג , עמוד ב'

Page #5

	(1) והווי יתבי
	(2) עד
	(3) צוארייהו
	(4) ככלא
	(5) כולי יומא
	(6) גרסי
	(7) בעידן
	(8) צלויי
	(9) ומצלו
	(10) והדר
	(11) משלחי
	(12) מנייהו
	(13) כי היכי
	(14) דלא ליבלו
	(15) איתבו
	(16) תריסר
	(17) שני
	(18) במערתא
	(19) אתא
	(20) אליהו
	(21) וקם
	(22) אפיתחא
	(23) דמערתא

גמרא- שבת

דף ל"ג, עמוד ב'

Page #6

	(1) אמר
	(2) מאן
	(3) לודעיה
	(4) לבר יוחי
	(5) דמית
	(6) קיסר
	(7) ובטיל
	(8) גזירתיה
	(9) נפקו
	(10) תזו
	(11) אינשי
	(12) דקא כרבי
	(13) וזרעי
	(14) אמר
	(15) מניחין
	(16) חיי עולם
	(17) ועוסקין
	(18) בחיי שעה
	(19) כל מקום
	(20) שנותנין
	(21) עיניהן
	(22) מיד
	(23) נשרף

גמרא-שבת

דף ל"ג, עמוד ב'

Page #7

	(1) וצתה
	(2) בת קול
	(3) ואמרה
	(4) להם
	(5) להחריב
	(6) עולמי
	(7) יצאתם
	(8) חוזרו
	(9) למערתכם
	(10) הדור
	(11) אזול
	(12) איתיבו
	(13) תריסר
	(14) ירחי
	(15) שתא
	(16) אמרי
	(17) משפט
	(18) רשעים
	(19) בגיהנם
	(20) וייב חדיש
	(21) יצתה
	(22) בת קול
	(23) ואמרה

שם: _____

גמרא-שבת

דף ל"ג, עמוד ב'

Page #8

	(1) צאו
	(2) ממערתכם
	(3) נפקו
	(4) כל היכא
	(5) דהוה
	(6) מחי
	(7) ר' אלעזר
	(8) הוה מסי
	(9) רייש
	(10) אמר לו
	(11) בני
	(12) די
	(13) לעולם
	(14) אני
	(15) ואתה

רבי חייא היה מלמד תינוקות

רבי חייא ראה כי הרבה ילדים לא למדו תורה. מה עשה?

הלך מעיר לעיר אסף ילדים ודבר אליהם על גודל המצוה ללמוד תורה. רבי חייא לימד את האחד חומש בראשית את השני שמות וכן את שאר החומשים. ואז אמר רבי חייא כל אחד ילמד את חברו את החומש שהוא כבר יודע ואני אלך למקום אחר ללמד לילדים אחרים.

רבי חייא הצליח ללמד תורה בהרבה מקומות ורבחה תורה בישראל.
(מן הספר בשער על פי הגמרא כתובות בגב:)

1. תורה saw that a lot of children (knew - did not know) רבי חייא
2. חומש in (ספרים - all the ספר) taught each child רבי חייא
3. told each child to teach his friend חומש so that he would be able to (take a vacation - teach other children in other places) רבי חייא
4. was able to teach (very few - a lot) of children. רבי חייא
5. was a (regular person - big צדיק). רבי חייא

רק במקום תורה

- (א) אמר רבי יוסי בן קסמא, פעם הייתי מהלך בדרך
- (ב) ופגשתי (I met) אדם אחד ונתן לי שלום
- (ג) והחזרתי לו שלום
- (ד) אמר לי האיש, "רבי, מאיזה מקום אתה?"
- (ה) אמרתי לו, "מעיר גדולה של חכמים וסופרים אני"
- (ו) אמר לי רבי רצונך שתדור עמנו במקומינו
- (ז) ואני אתן לך אלף אלפים דנרי זהב ואבנים
- (ח) טובות
- (ט) אמרתי לו, "בני אם אתה נותן לי כל כסף וזהב
- (י) שבעולם, אין אני דר אלא במקום תורה

My son told over the story ___ fair ___ good ___ very good

signed _____

רבי חייא היה מלמד תינוקות

רבי חייא ראה כי הרבה ילדים לא למדו תורה. מה עשה?

הלך מעיר לעיר אסף ילדים ודבר אליהם על גודל המצוה ללמוד תורה. רבי חייא לימד את האחד חומש בראשית את השני שמות וכן את שאר החומשים. ואז אמר רבי חייא כל אחד ילמד את חברו את החומש שהוא כבר יודע ואני אלך למקום אחר ללמד לילדים אחרים.

רבי חייא הצליח ללמד תורה בהרבה מקומות ורבחה תורה בישראל.
(מן הספר בשער על פי הגמרא כתובות בגב:)

1. תורה (knew - did not know) רבי חייא saw that a lot of children.
2. חומש in (ספרים - all the ספר one) רבי חייא taught each child.
3. רבי חייא told each child to teach his friend חומש so that he would be able to (take a vacation - teach other children in other places).
4. רבי חייא was able to teach (very few - a lot) of children.
5. רבי חייא was a (regular person - big צדיק).

שכל הילדים ילמדו תורה

- (א) אמר רב יהודה אמר רב: ברם זכור אותו האיש לטוב, ויהושע
- (ב) בן גמלא שמו, שאלמלא הוא נשתכחה תורה מישראל. שבתחלה
- (ג) מי שיש לו אב - מלמדו תורה, מי שאין לו אב לא היה לומד
- (ד) תורה. מה דרשו! "ולמדתם אותם את בניכם" ולמדתם אתם.
- (ה) התקינו שיהו מושיבין מלמדי-תינוקות בירושלים. מה דרשו?
- (ו) "כי מציון תצא תורה" ועדין מי שיש לו אב - היה מעלו ומלמדו,
- (ז) מי שאין לו אב לא היה עולה ולמד. התקינו, שיהו מושיבין בכל
- (ח) פלך ופלך, ומכניסין אותם כבן שש-עשרה, כבן שבע-עשרה,
- (ט) ומי שהיה רבו כועס עליו בועט בו ויוצא. עד שבא יהושע בן
- (י) גמלא ותקן, שיהו מושיבין מלמדי-תינוקות בכל מדינה ומדינה
- (יא) ובכל עיר ועיר, ומכניסין אותם כבן שש, כבן שבע.

בבא בתרא נ"א

השועל והדגים

- (א) פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא
- (ב) יעסקו בני ישראל בתורה בא פפוס בן יהודה
- (ג) ומצאו לרבי עקיבא שהיה מלמד תורה ברבים
- (ד) אמר לו "עקיבא אין אתה מתירא מפני
- (ה) המלכות?
- (ו) אמר לו רבי עקיבא אמשול לך משל
- (ז) היה שועל שהיה מהלך על יד הנהר
- (ח) השועל ראה הדגים בורחים מפני הרשתות (nets)
- (ט) של אנשים אמר השועל אל הדגים
- (י) "תעלו ליבשה." אמר הדגים אם במקום
- (יא) חיותנו (our living) אנו מתיראים במקום מיתתנו
- (יב) ביבשה על אחת כמה וכמה
- (יג) אמר רבי עקיבא תורה "היא חיינו וארך ימנו"
- (יד) אם אנו מבטלים מן התורה על אחת כמה וכמה
- (טו) שחיינו בסכנה

My son knew the story — Fair — Good — Very Good

Signed _____

"Without Torah There is no Life"

The Romans made a law which said that the אידן are not allowed to study or teach the Torah! רבי עקיבא did not listen. He gathered people and taught them Torah in public.

Another Yid named פפוס asked רבי עקיבא - Aren't you afraid of the Romans?

רבי עקיבא said I'll tell you a משל. A fox was walking by a river. He saw fish running all over.

"Why are you running?" the fox asked. "We are afraid of the fishermen who want to catch us," they answered. "Would you like to come up on the dry land and we'll live together?" the fox asked.

"You are foolish," the fish asked. "If in the place where it is possible for us to live, we are afraid. Certainly in a place where we will certainly die we'll be afraid."

רבי עקיבא told פפוס the same thing applies to us. If we are learning תורה, which gives us life, we are afraid, certainly, if we stop learning תורה we should be afraid.
(ברכות סא)

LESSON LEARNED: From this story we can see how important תורה is to us. Just like the fish cannot live without water, we cannot live the way ה' wants us to live without תורה. And if we don't live the way ה' wants us to live then there is no sense in living.

שם _____

Questions on the story השועל והדגים

(א) מה היתה הגורה של מלכות הרשעה?

(ב) מה עשה רבי עקיבא?

(ג) מה אמר פפוס בן יהודה לרבי עקיבא?

(ד) מה אמר רבי עקיבא אחר המשל?

טייטש

(א) פעם אחת

(ב) יעסקו

(ג) מלמד

(ד) שועל

(ה) דגים

(ו) בורחים

(ז) היא חיינו

(ח) סכנה

Time

Signed _____

הלל הנשיא

- (א) הלל רצה ללמד תורה. הלל שמע על ישיבה גדולה
- (ב) בירושלים. הראשי ישיבה היו שמעיה ואבטליון. הלל
- (ג) הלך ללמד תורה אצל שמעיה ואבטליון.
- (ד) הלל היה עני. פעם בחורף (winter) לא
- (ה) הרויח (earn) הלל כלום ולא היה לו במה
- (ו) לשלם לשומר הפתח. מה עשה? עלה
- (ז) על גג בית המדרש ושכב על חלון הגג
- (ח) כדי לשמוע דברי תורה משמעיה ואבטליון.
- (ט) שלג הרבה ירד על הלל וכיסהו (covered him)
- (י) כשבאו התלמידים ללמד בבקר, הישיבה היה חשך.
- (יא) הרימו את עיניהם אל חלון הגג וראו פני איש
- (יב) בחלון. התלמידים עלו על הגג הסירו (they took away)
- (יג) את השלג ולקחו הלל אל הישיבה.
- (יד) כשמעיה ואבטליון ראו שהלל רצה ללמד תורה
- (טו) כל כך הרבה, אמרו שהוא לא צריך לשלם
- (טז) לבא לישיבה ללמד.
- (יז) הלל למד בהתמדה רבה. עד שנעשה גדול
- (יח) בישראל ומינוהו (appointed) לנשאים.

(על פי הגמרא יומא לה:

מספר בשער)

רק במקום תורה

- (א) אמר רבי יוסי בן קסמא, פעם הייתי מהלך בדרך
- (ב) ופגשתי (I met) אדם אחד ונתן לי שלום
- (ג) והחזרתי לו שלום
- (ד) אמר לי האיש, "רבי, מאיזה מקום אתה?"
- (ה) אמרתי לו, "מעיר גדולה של חכמים וסופרים אני"
- (ו) אמר לי רבי רצונך שתדור עמנו במקומינו
- (ז) ואני אתן לך אלף אלפים דנרי זהב ואבנים טובות
- (ח) אמרתי לו, "בני אם אתה נותן לי כל כסף וזהב
- (ט) שבעולם, אין אני דר אלא במקום תורה

My son told over the story ___ fair ___ good ___ very good

signed _____

- (א) כיון שראה אלכסנדר לשמעון הצדיק, ירד ממרכבתו
 (ב) והשתחוה לפניו. אמרו לו שריו: "מלך גדול כמוך
 (ג) ישתחוה ליהודי זה?!" אמר להם: "דמות דיוקנו של זה מנצחת
 (ד) לפני בבית מלחמתי." (כלומר: דיוקנו של שמעון הצדיק הופיע
 (ה) לו בחלום לפני הקרב והבטיח לו נצחון.) אמר אלכסנדר
 (ו) ליהודים: "למה באתם?" אמרו: "אפשר, בית שמתפללים בו
 (ז) עליך ועל מלכותך שלא תחרב, יתאו עובדי כוכבים
 (ח) להחריבו?!" אמר להם: "מי הללו?!" "כותיים הללו
 (ט) שעומדים לפניך!" אמר להם: "הרי הם מסורים בידיכם!"

זכר לנס שקרה לעמנו באותה שעה קבעו את היום הזה, הוא יום כ"ה בטבת,
 ליום שמחה, אשר בו אסור להתענות ולהספיד למתים. מתוך הערכה לאלכסנדר
 קראו לכל הילדים שנולדו באותה שנה בשמו, ועד היום השם "אלכסנדר" הוא שם
 יהודי.

השלחן אינו עומד כראוי

רבי עקיבא איגר היה מקיים מצות הכנסת אורחים בהידור. מנהגו היה^א להזמין בכל שבת ויום טוב^ב אורח לביתו אל הסעודה. פעם^ג בחג הפסח, היו בני המשפחה ואורחים אחדים מסובין על יד השלחן. הם היו מספרים על^ד הסיפור של יציאת מצרים. במקרה,^ה נגע אחד מן האורחים בכוסו. הכוס נפלה והיין נשפך על המפה^ו החדשה.

מה עשה רבי עקיבא איגר?

כדי^ז שלא^ט לבייש את האורח, הניע את השלחן כך - שגם כוסו נפלה, וגם

יינו נשפך על המפה החדשה!

מיד קרא רבי עקיבא איגר - "איו אמנם השלחן אינו עומד כראוי!"

לבאר:

_____	להזמין	(א)
_____	אורח	(ב)
_____	פעם	(ג)
_____	הסיפור	(ד)
_____	נגע	(ה)
_____	נשפך	(ו)
_____	החדשה	(ז)
_____	כדי	(ח)
_____	לבייש	(ט)
_____	כראוי	(י)

שאלות

(א) בכל שבת ויום טוב, מה היה המנהג של רבי עקיבא איגר? _____

(ב) מתי קרה הסיפור הזה? _____

(ג) מה עשה האורח? _____

(ד) כדי שלא לבייש את האורח מה עשה רבי עקיבא? _____

לזוג

1) to embarrass	(א) להזמין
2) the story	(ב) כראוי
3) to invite	(ג) אורח
4) in order	(ד) לבייש
5) properly	(ה) פעם
6) touched	(ו) כדי
7) a guest	(ז) נגע
8) the new one	(ח) הסיפור
9) once	(ט) החדשה
10) spilled	(י) נשפך

כיבוד אב ואם

- (א) רבי שלמה היה איש עשיר מאד.
- (ב) לרבי שלמה היה בן יחיד, ושמו דוד.
- (ג) רבי שלמה אהב את בנו בכל לבו, למדו תורה, והלבישו יפה. שום דבר
- (ד) לטובת בנו לא היה קשה בשבילו.
- (ה) כשרבי שלמה היה זקן, הוא נתן לבנו את ביתו ואל כל רכושו.
- (ו) עברו שנים ודוד שכח את כל הטוב אשר עשה אביו בשבילו, ולעת זקנתו,
- (ז) הוא לא היה מכבדו.
- (ח) אשתו של דוד היתה נותנת לרבי שלמה את ארוחתו במטבח, ידיו רעדו
- (ט) מתוך זקנה, ונפלה הצלחת שלו מידו, ונשברה!!!
- (י) דוד קנה לאביו קערת עץ פשוטה לאכל בה.
- (יא) פעם אחת, כשדוד שב לביתו, הוא ראה את בנו הקטן יושב על הרצפה
- (יב) ועובד קשה.
- (יג) שאל דוד - "מה את עושה, בני?"
- (יד) ענה הבן - "כשאתה תהיה זקן, אתן לך לאכל בקערה של עץ, כמו שאתה
- (טו) נותן לאבא שלך".
- (טז) האב התבייש והבין כמה הוא חטא במצות כבוד אב. מאז, לא אכל הזקן
- (יז) במטבח, אלא על יד השלחן - יחד עם כלם, ובצלחת של חרסינה.